

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: СТА-2022/03/НА-СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт сум 2022 он</p>	<p>Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Нарантуяа Утас: 70518396 Аудитын менежер: Г.Даваа Утас: 70512123 Ахлах Аудитор: Г.Оюунболд Утас: 70512123</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	12
3. Аудитын тайлан.....	13
3.1. Ерөнхий зүйл.....	13
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....	14
3.4 Материаллаг байдал.....	14
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	14
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	14
3.5.2 Авлага.....	15
3.5.4 Бараа материал.....	15
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	16
3.5.8 Өр төлбөр.....	16
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	17
3.5.10 Орлогын данс.....	17
3.5.11 Зардлын данс.....	17
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	17
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл.....	19
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	19
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	20
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	20
4. Менежментийн захидал.....	20
3.2 Сум хөгжүүлэх сантай холбоотой асуудал.....	21
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. Аудитын гэрчилгээ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг
Утас: 70518396, Факс: 70518396
E-mail: Sukhbaatar@audit.gov.mn

2022.03.25 № 205

танай _____-ны № _____-т

СҮХБААТАР АЙМГИЙН БАЯНДЭЛГЭР
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Л.АВААДОРЖ
ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Баяндэлгэр сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяндэлгэр сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.НАРАНТУЯА

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	619426.0	1339799.0
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	139172.7	668932.0
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	139172.7	668932.0
31210	Төгрөг	139172.7	668932.0
31211	Төрийн сангийн харилцах	139103.6	663436.4
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	69.2	4519.6
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0.0	976.0
33	АВЛАГА	239630.0	384132.7
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	5797.8	3239.4
33500	Бусад авлага	233832.2	380893.3
33510	Байгууллагаас авах авлага	10939.0	170597.5
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	222893.1	210295.8
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	240623.3	286734.3
35100	Түүхий эд материал	18926.2	33792.4
35130	Эм боох материал	18926.2	33792.4
35400	Хангамжийн материал	218072.1	249106.9
35410	Бичиг хэргийн материал	2713.2	4366.3
35420	Аж ахуйн материал	181674.6	204941.1
35440	Түлш, шатах тослох материал	1434.0	2598.7
35460	Хүнсний материал	8808.6	1256.8
35470	Бусад хангамжийн материал	23441.7	35944.1
35600	Мал амьтад	3625.0	3835.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4515182.2	4797172.5
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4515182.2	4797172.5
39200	Биет хөрөнгө	4421907.5	4704216.7
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3743102.7	3758102.7
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-399847.4	-512866.8
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	231135.9	439735.9
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-152130.0	-182926.5
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	674179.4	859132.3
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-415790.2	-482553.5
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	337809.2	371113.2
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-228760.8	-262893.9
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1109278.3	1256420.5
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-527028.9	-595023.6
39217	Ном	49959.3	55976.4
39300	Биет бус хөрөнгө	93274.6	92955.8
39301	Програм хангамж	3852.1	3852.1
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3155.8	-3339.9
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	92713.0	92713.0
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-134.7	-269.4
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5134608.2	6136971.5
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	22966.1	32850.0
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	22966.1	32850.0
41300	Өглөг	22966.1	32850.0
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.0	8990.1
41360	Бусад өглөг	22966.1	23859.9
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	19064.1	19557.9
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2.0	2.0
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	3900.0	4300.0

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5111642.1	6104121.5
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5111642.1	6104121.5
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1388520.6	1388520.6
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2890604.3	3883083.7
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2860183.5	2890604.3
51220	Тайлант үеийн үр дүн	30420.8	992479.4
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	832517.2	832517.2
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5134608.2	6136971.5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4649724.0	5290046.9
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	195218.3	704733.7
110	Орлогын албан татвар	168161.8	136427.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	168161.8	136427.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2863.2	35000.0
110003	Хөрөнгийн орлого	74875.6	79328.4
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	1890.0
110008	Шууд бус орлого	90423.1	20209.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	1572.0	236863.2
113002	Бууны албан татвар	1572.0	1166.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	235697.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	25484.5	331443.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2823.5	2276.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2563.5	1776.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	260.0	500.0
1181	Газрын төлбөр	3311.0	1003.6
118101	Газрын төлбөр	3311.0	1003.6
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	19350.0	328163.4
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	19200.0	328078.8
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	150.0	84.6
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	437122.0	652861.9
120	Нийтлэг татварын бус орлого	437122.0	652861.9
120002	Хүүгийн орлого	23.8	0.0
120003	Торгуулийн орлого	21067.5	21743.6
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12427.7	19650.8
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10737.0	13025.0
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	1690.7	6625.8
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	38232.7	53484.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	332064.3	505932.5
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	33306.0	52051.1
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4017383.7	3932451.2
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2426107.5	2502260.6
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2298989.4	2381587.7
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	127118.1	120672.9
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	117326.0	568440.0
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4064.0	1000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	67227.0	74398.3

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	42310.1	136120.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3724.9	356920.9
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1431796.0	656048.5
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	907787.3	168353.5
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	57936.2	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	466072.5	487695.0
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	42154.3	205702.1
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	42154.3	205702.1
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4489481.3	4153461.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4489481.3	4153461.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3542494.8	3963424.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2182757.7	2339846.2
210101	Үндсэн цалин	1507801.5	1622743.6
210102	Нэмэгдэл	428948.3	541112.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.0	5821.0
210104	Урамшуулал	168033.5	126254.3
210105	Гэрээт ажлын хөлс	77974.3	43914.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	276788.8	305006.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	188117.2	219572.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21786.2	21367.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18956.1	17093.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4356.8	4241.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43572.5	42731.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	138645.0	139747.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	29244.0	33422.5
210302	Түлш, халаалт	104881.7	98260.0
210303	Цэвэр, бохир ус	4519.3	8065.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	164799.5	137913.1
210401	Бичиг хэрэг	9077.5	11766.7
210402	Тээвэр, шатахуун	61997.5	56348.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8888.9	8463.0
210404	Ном, хэвлэл	371.0	151.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3235.2	10256.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5147.6	37978.9
210408	Бараа материал ақталсны зардал	76081.8	12948.5
2105	Нормативт зардал	139892.6	290079.1
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	54757.6	184062.4
210502	Хоол, хүнс	80026.3	98805.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5108.7	7211.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	30835.6	75618.5
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8762.0	29185.5
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.0	100.0
210604	Урсгал засвар	21973.6	46333.1
2107	Томилолт, зочны зардал	3605.9	4466.4
210702	Дотоод албан томилолт	3605.9	4466.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	61669.0	106817.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21867.6	55107.7
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1064.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	183.5	168.6

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	101.5	3.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	29.0	44.0
210807	Газрын төлбөр	69.9	293.6
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.0	30.3
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	120.0	0.0
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	3477.2	9450.0
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	34756.3	41719.7
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	543500.8	563929.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	174720.8	239391.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8445.9	12802.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	360334.2	311736.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	946986.5	190036.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50103.6	149253.6
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	6384.3	6158.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5903.1	14249.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31976.1	55397.9
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	20124.9
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5840.1	53323.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	828876.7	11671.5
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	742745.3	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	86131.4	6616.7
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.0	5054.8
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	68006.2	29111.8
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68006.2	29111.8
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	160242.7	1136585.4
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	129821.9	144106.0
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2647.5	0.0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	127174.5	144106.0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	30420.8	992479.4

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4375140.4	4653816.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	195218.3	704733.7
110	Орлогын албан татвар	168161.8	136427.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	168161.8	136427.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2863.2	35000.0
110003	Хөрөнгийн орлого	74875.6	79328.4
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	1890.0
110008	Шууд бус орлого	90423.1	20209.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	1572.0	236863.2
113002	Бууны албан татвар	1572.0	1166.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	235697.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	25484.5	331443.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2823.5	2276.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2563.5	1776.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	260.0	500.0
1181	Газрын төлбөр	3311.0	1003.6
118101	Газрын төлбөр	3311.0	1003.6
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	19350.0	328163.4

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	19200.0	328078.8
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	150.0	84.6
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	128829.6	176308.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	128829.6	176308.1
120002	Хүүгийн орлого	23.8	0.0
120003	Торгуулийн орлого	21067.5	21743.6
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	69505.7	109248.1
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	58768.7	96223.1
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10737.0	13025.0
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	38232.7	45316.4
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4051092.5	3772774.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2426107.5	2502260.6
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2298989.4	2381587.7
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	127118.1	120672.9
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	144295.7	575479.1
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4064.0	1000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	87285.7	153664.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	42310.1	41420.6
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10635.9	379393.5
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1431796.0	656048.5
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	907787.3	168353.5
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	57936.2	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	466072.5	487695.0
1330	Төсвийн захирагчдаас	6739.0	0.0
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6739.0	0.0
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	42154.3	38986.3
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	42154.3	38986.3
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4139199.2	3815068.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4139199.2	3815068.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3187729.1	3636878.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2193506.0	2337950.3
210101	Үндсэн цалин	1510872.6	1611620.6
210102	Нэмэгдэл	428948.3	544046.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.0	5821.0
210104	Урамшуулал	179326.1	123731.5
210105	Гэрээт ажлын хөлс	71167.0	44330.5
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	3192.0	8400.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	278314.5	305058.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	189357.7	218574.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21786.2	21367.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	18956.1	17093.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4356.8	4704.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43572.5	42268.1
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	285.2	1050.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	138133.5	137165.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	29805.0	34242.5
210302	Түлш, халаалт	103702.2	92573.3

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210303	Цэвэр, бохир ус	4472.9	10275.1
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	153.5	75.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	127069.1	159328.0
210401	Бичиг хэрэг	9860.1	11442.8
210402	Тээвэр, шатахуун	55162.6	58398.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8888.9	8573.0
210404	Ном, хэвлэл	7504.7	151.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4844.2	6926.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6260.8	42546.8
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	34547.8	31289.7
2105	Нормативт зардал	141854.2	281382.7
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	42183.5	180556.2
210502	Хоол, хүнс	93171.9	91081.3
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6498.7	9745.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37394.9	86543.4
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13960.9	34233.1
210602	Тавилга	700.0	1660.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.0	100.0
210604	Урсгал засвар	22634.0	50550.4
2107	Томилолт, зочны зардал	5519.9	4466.4
210702	Дотоод албан томилолт	5519.9	4466.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24614.5	62416.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22991.6	61876.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1064.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	183.5	168.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	101.5	3.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	29.0	44.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	120.0	0.0
210807	Газрын төлбөр	69.9	293.6
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.0	30.3
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	55.0	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	241322.6	262565.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	230777.8	249152.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10544.9	13413.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	951470.1	178190.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47848.2	142461.9
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	6384.3	6158.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5903.1	14231.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	29720.7	48606.2
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	20124.9
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5840.1	53341.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	835615.7	6616.7
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	742745.3	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	86131.4	6616.7
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6739.0	0.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	68006.2	29111.8
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68006.2	29111.8
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	235941.2	838747.9
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	192976.5	231988.6
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	192976.5	231988.6

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	192976.5	231988.6
223001	Бусад хөрөнгө	127174.5	144316.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	65802.0	87672.6
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-192976.5	-231988.6
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-48000.0	-77000.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	48000.0	77000.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	48000.0	77000.0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-5035.3	529759.3
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	144208.0	139172.7
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	139172.7	668932.0

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	2846296.4	5067334.2
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	13887.2	13887.2
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	2860183.5	5081221.3
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	30420.8	30420.8
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	2890604.3	5111642.1
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	2890604.3	5111642.1
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	2890604.3	5111642.1
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	992479.4	992479.4
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1388520.6	832517.2	3883083.7	6104121.5

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3632815.4	3,471,326.5	3471326.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3348055.3	1,228,369.2	1228369.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3244017.3	1,228,369.2	1228369.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2298323.7	2,242,957.3	2242957.3
210101	Үндсэн цалин	1638124.4	1,611,620.6	1611620.6
210102	Нэмэгдэл	486593.0	465,949.1	465949.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6552.0	5,821.0	5821.0
210104	Урамшуулал	118532.1	115,966.9	115966.9
210105	Гэрээт ажлын хөлс	48522.2	43,599.7	43599.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	297041.0	293,123.2	293123.2

210201	Тэтгэврийн даатгал	210497.0	207,689.1	207689.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21653.6	21,367.7	21367.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	17322.9	17,093.9	17093.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4331.2	4,704.4	4704.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43236.3	42,268.1	42268.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	148051.0	140,277.4	140277.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	37585.8	36,179.1	36179.1
210302	Түлш, халаалт	100143.7	93,823.3	93823.3
210303	Цэвэр, бохир ус	10321.5	10,275.1	10275.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	90021.6	86,984.7	86984.7
210401	Бичиг хэрэг	10703.0	9,316.6	9316.6
210402	Тээвэр, шатахуун	48111.0	48,110.4	48110.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8297.3	7,368.5	7368.5
210404	Ном, хэвлэл	829.1	826.3	826.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3931.8	3,926.0	3926.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18149.4	17,436.9	17436.9
2105	Нормативт зардал	148781.7	146,377.4	146377.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	51843.4	51,842.4	51842.4
210502	Хоол, хүнс	89990.7	87,589.8	87589.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6947.6	6,945.2	6945.2
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	97620.0	90,970.0	90970.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	30480.0	24,319.6	24319.6
210602	Тавилга	9500.0	9,500.0	9500.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.0	100.0	100.0
210604	Урсгал засвар	57540.0	57,050.4	57050.4
2107	Томилолт, зочны зардал	12553.7	4,466.4	4466.4
210701	Гадаад албан томилолт	0.0	0.0	0.0
210702	Дотоод албан томилолт	12553.7	4,466.4	4466.4
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.0	0.0	0.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	62039.0	60,708.7	60708.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	60309.1	60,168.7	60168.7
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540.0	0.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	235.3	168.6	168.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500.0	3.5	3.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	46.2	44.0	44.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0
210807	Газрын төлбөр	370.0	293.6	293.6
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	38.4	30.3	30.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89585.6	85,688.5	85688.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	76693.0	72,838.7	72838.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12892.6	12,849.9	12849.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	104038.0	98,456.9	98456.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	104038.0	98,456.9	98456.9
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	6433.4	6,158.6	6158.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	14231.3	14,231.2	14231.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	53912.4	48,606.2	48606.2
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20124.9	20,124.9	20124.9

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9336.0	9,336.0	9336.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	157406.6	144,316.0	144316.0
223001	Бусад хөрөнгө	157406.6	144,316.0	144316.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	127353.5	77,000.0	77000.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	127353.5	77,000.0	77000.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3632815.4	3,553,402.3	3553402.3
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2507160.6	2,381,587.7	2381587.7
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2386487.7	2,381,587.7	2381587.7
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1049421.9	1,023,580.2	1023580.2
320001	Орон нутгийн төсвөөс	928749.0	902,907.3	902907.3
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	120672.9	120,672.9	120672.9
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	51518.6	38,986.3	38986.3
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	51518.6	38,986.3	38986.3
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	145387.2	109,248.1	109248.1
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100000.0	96,223.1	96223.1
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15000.0	13,025.0	13025.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	30387.2	0.0	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	37,456.3	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	68,352.8	0.0

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	574503.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	574503.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	525443.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	86592.9
210102	Нэмэгдэл	78097.5
210104	Урамшуулал	7764.7
210105	Гэрээт ажлын хөлс	730.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	10885.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	10885.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	113.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	113.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41728.5
210401	Бичиг хэрэг	2126.2
210402	Тээвэр, шатахуун	10287.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1204.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25109.9
2105	Нормативт зардал	135005.3
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	128713.8
210502	Хоол, хүнс	3491.5
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2800.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72029.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	67029.2

210602	Тавилга	5000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7250.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7250.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	171838.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	171275.2
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	563.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	49059.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	44005.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44005.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5054.8
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5054.8
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	575479.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	575479.1
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХерөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	153664.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	41420.6
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	379393.5
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	976.0
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	976.0

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Баяндэлгэр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Л.Аваадорж танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 03 дугаар сарын 5-аас 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Оюунболд гүйцэтгэв.

Баяндэлгэр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 05-ний өдрийн 5 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Баяндэлгэр сумын ТТЗ-ын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн стратегийн төлөвлөлт, хөтөлбөр, төсөл

зохиох, зохицуулах, хяналт шинжилгээ хийх, үнэлж дүгнэх, бодлогын удирдамжаар хангах” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хурал, Засаг дарга, доод шатны нутгийн захиргааны байгууллагыг шаардлагатай мэдээллээр хангах;
- Хууль тогтоомж, Засгийн газар, Хурал, Засаг даргын шийдвэрийг биелүүлэх үүрэг бүхий байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлэх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, гүйцэтгэлд нь хяналт тавьж үр дүнг тооцох;
- Төрийн захиргааны ажилтныг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх, тэдний ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах ажлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулах;
- Тухайн шатны Хурлын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж аж ахуйн талаар үйлчлэх.
- Татварын алба хуульд заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан шаардсан мэдээллийг гаргаж өгөх;

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Баяндэлгэр сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлын 4489.4 сая төгрөгийн 2 хувь буюу 89.0 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

~~Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 139172.7 мянга, эцсийн үлдэгдэл 668932.0 мянга төгрөг болж, 529759.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.~~

Хүснэгт №1 ~~Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/~~

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
Төрийн сан дахь харилцах	139103.6	664412.4	525308.8	79.0
Арилжааны банкин дахь харилцах	69.1	4519.6	4450.5	98.4

Дүн	139172.7	668932.0	529759.3
------------	-----------------	-----------------	-----------------

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 664412.4 мянган төгрөг төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд, 4519.6 мянган төгрөг арилжааны банкны дансанд байршиж байна. Үүнд:

- Орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 595083.6 мянга
- Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үлдэгдэл 13090.6 мянга
- Сум хөгжүүлэх сангийн үлдэгдэл 55245.6 мянга
- Эрүүл мэндийн төвийн үлдэгдэл 992.5 мянга
- Эмийн эргэлтийн сан /Бум игүшн фарм ХХК/-гийн үлдэгдэл 4519.6 мянган төгрөг байна.

3.5.2 Авлага

Авлага ~~Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.~~ дансны эхний үлдэгдэл 239629.9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 384132.6 мянган төгрөг болж, 144502.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	5797.8	173836.9	168039.1
Бусад авлага	233832.1	210295.7	-23536.4
Дүн	239629.9	384132.6	144502.7

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай буюу сүүлийн 1-9 жилийн хугацаанд үүссэн сум хөгжүүлэх сангаас иргэдэд олгосон 210295.7 мянган төгрөгийн авлага байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 /төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх/ дахь заалттай нийцэхгүй. Мөн зээл хүссэн бусад иргэдэд зээлийн эх үүсвэр дутагдах зэрэг үр дагавартай байна.

~~3.5.4 Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.~~ **Бараа материал**

Бараа материалын ~~Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.~~ эхний үлдэгдэл 240623.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 286734.3 мянган төгрөг болж, 46111.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Эм боох материал	18926.2	33792.3	14866.1
Бичиг хэргийн материал	2713.2	4366.2	1653.0
Аж ахуйн материал	181674.6	204941.0	23266.4
Түлш, шатах тослох материал	1434.0	2598.7	1164.7
Хүнсний материал	8808.6	1256.8	-7551.8
Бусад хангамжийн материал	23441.7	35944.1	12502.4
Мал амьтад	3625.0	3835.0	210.0
Дүн	240623.3	286734.3	46110.8

Байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдах боломжтой боловч их хэмжээний үлдэгдэлтэй 204941.0 мянган төгрөгийн аж ахуйн материал байгаа нь үрэгдэж цаашид ашиглагдах боломжгүй болох үр дагавартай байна.

Аудитын илрүүлэлт: Ерөнхий боловсролын сургууль үйл ажиллагаанд ашигласан 4700.0 мянган төгрөгийн материалыг зарлага болгохгүйгээр үлдээдлээр тайлагнасан, аж ахуйн материал дансанд 11200.0 мянган төгрөгийн сагсны самбар, гар бөмбөгийн тор зэргийг илүү бүртгэсэн байна.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. эхний үлдэгдэл 6242029.9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 6837046.1 мянган төгрөг болж, 595016.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	3743102.7	3758102.7	15000.0
Тээврийн хэрэгсэл	231135.8	439735.8	208600.0
Машин, тоног төхөөрөмж	674179.4	859132.3	184952.9
Тавилга, эд хогшил	337809.2	371113.2	33304.0
Номын фонд	49959.2	55976.4	6017.2
Бусад үндсэн хөрөнгө	1109278.2	1256420.4	147142.2
Программ хангамж	3852.1	3852.1	0
Бусад биет бус хөрөнгө	92713.0	92713.0	0
Дүн	6242029.9	6837046.1	595016.2

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 87672.6 мянга, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 32400.0 мянга, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 169601.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, хасагдсан хөрөнгө байхгүй.

Аудитын илрүүлэлт: Ерөнхий боловсролын сургууль үндсэн хөрөнгийн дансанд 4900.0 мянган төгрөгийн аж ахуйн зориулалттай материал бүртгэсэн. Цэцэрлэг, Ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төв, Засаг даргын тамгын газруудад үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг эдийн засгийн өгөөжтэй уялдуулан зөв тогтоогоогүйгээс санхүүгийн тайланд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн үлдэх өртөггүй 326 нэр төрлийн хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа зөрчил нь УСНББОУС 17 Үндсэн хөрөнгийн 67 дугаар зүйлд тусгасан "Хөрөнгийн үлдэх өртөг ба ашиглалтын хугацааг наад зах нь санхүүгийн жил бүрийн эцэст хянаж үзэх ба хэрэв хүлээлт нь өмнөх тооцооллоос өөр байвал уг өөрчлөлтийг УСНББОУС 3 тооцооллын өөрчлөлтийн дагуу тайлагнана" заалттай нийцэхгүй байна.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 4,320.6 тэрбум, эцсийн үлдэгдэл 4,625.7 тэрбум төгрөг болж, 305.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. эхний үлдэгдэл 22966.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 32849.9 мянган төгрөг болж, 9883.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өссөн+ Буурсан -</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
-----------------	-----------------------	------------------------	-----------------------------	------------------------

<u>Богино хугацаат өр төлбөр дүн</u>	22966.0	32849.9	9883.9	30.1
--------------------------------------	---------	---------	--------	------

Нийт дүн

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд 8990.0 мянган төгрөгийн ажилчидтай холбогдсон, 19557.8 мянган төгрөгийн байгууллагад төлөх, 4300.0 мянган төгрөгийн дансны өр байна. Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт: Ерөнхий боловсролын сургуулийн жилийн эцэст харилцах дансны хуулгыг хянаагүйгээс харилцагч байгууллагад шилжүүлсэн гүйлгээ буцаж үдийн цайны зардлаас 6800.0 мянга, халаалтын зардлаас 6100.0 мянга, цалингийн зардлаас 9000.0 мянга нийт 21900.0 мянган төгрөгийн өглөг үүссэн байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 1388500.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 1388500.0 мянган төгрөг байна.

Хүснэгт № 6. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО /МЯНГАН ТӨГРӨГ/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт/+, бууралт -/</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
<u>Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан</u>	1388500.0	1388500.0		
<u>Дүн</u>	1388500.0	1388500.0		

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1388500.0 мянган төгрөг, өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5.10 Орлогын данс

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 96200.0 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлого 13000.0 мянган төгрөг төвлөрүүлжээ.

3.5.11 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой 16300.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн. Үүнд: Ерөнхий боловсролын сургууль нь тавилга эд хогшил худалдан авах зардлаас 6500.0 мянга, багаж, тоног төхөөрөмжийн зардлаас 6000.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлэх зардлаас 3800.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1/төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3/ төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах/, Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.4-т заасныг зөрчиж тохиолдсон байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Улсын /орон нутгийн / төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Баяндэлгэр сумын ИТХ-ын 2021 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 01 дугаар тогтоолд зааснаар Баяндэлгэр сум тайлант онд 182700.0 мянган төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 725100.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Хүснэгт 7. Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Хувь хүний орлогын албан татвар	124000.0	136000.0	12000.0	109
Бууны албан татвар	1200.0	1200.0	0	100
Улсын тэмдэгтийн хураамж	2000.0	1700.0	300.0	85
Малд ногдуулах албан татвар	0	235700.0	235700.0	
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	500.0	500.0	0	100
Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж	32000.0	328000.0	296000.0	
Хүү, торгуулийн орлого	18000.0	21000.0	3000.0	116
Газрын төлбөр	5000.0	1000.0	4000.0	20
Нийт дүн	182700.0	725100.0	542400.0	

Малд ногдуулах албан татварыг 2021 оны сүүлийн хасаг жилд авахаар шийдвэр гарсан тул төлөвлөгөө боловсруулаагүй 235700.0 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлтэй, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийн орлого 296000.0 мянган төгрөгөөр давсан нь шонхор шувуу барих зөвшөөрлийн нэг толгойд ногдох хураамж нэмэгдсэнээс шалтгаалан орлогын төлөвлөгөө давахад гол нөлөөсөн байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3485900.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3485900.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөжээ.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 97900.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 3388000.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь 2021 онд ковид-19 цар тахал гарсантай холбогдуулан улс орон даяар өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэн нь нөлөөлсөн байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрт зориулан 3553400.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 3250000.0 мянган төгрөгийг урсгал зардалд, 144300.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, сум хөгжүүлэх сангаас 77000.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 2381600.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 902900.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 120600.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 38900.0 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 109200.0 мянган төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөж гүйцэтгэлээр санхүүжилтийг бүрэн олгосон байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 96200.0 мянган төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 3800.0 мянган төгрөгөөр тасарсан, туслах үйл ажиллагааны орлого 13000.0 мянган

төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 2000.0 мянган төгрөгөөр тасарсан нь covid-19 цар тахлаас шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3471300.0 мянган төгрөг буюу 97.6 хувьтай байгаа нь урсгал болон хөрөнгийн зардлыг хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Урсгал болон хөрөнгийн санхүүжилтээс дутуу зарцуулсан 82100.0 мянган төгрөгийг улс, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар 1000.0 мянга, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 81100.0 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 440200.0 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 52600.0 мянга, нийт 575000.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс бараа үйлчилгээний зардалд 524900.0 мянга, урсгал шилжүүлэгд 44100.0 мянга нийт 574000.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 5000.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж харилцах дансанд 900.0 мянган төгрөг үлдсэн байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих мэдээллээс 419 мэдээллийг хугацаанд нь 19 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 876700.0 мянган төгрөгийн 73 мэдээллийг байршуулаагүй байна. Тухайлбал: Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 12 зарлагын гүйлгээний 186700.0 мянга, урсгал санхүүжилтийн 61 гүйлгээний 722700.0 мянган төгрөгийг мэдээлээгүй тул албан шаардлага хүргүүлсэн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцэж байгаа боловч зарим мэдээллийг хангалтгүй мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 53000.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	1	53000.0	1	17000.0		36000.0	32
Зөвлөмж							
Нийт							

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 3 тусгайн сангийн нийт 9 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 4 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 5 байгууллага түүврээр хамрагдсан.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” 3, “Хязгаарлалттай” 1 /Ерөнхий боловсролын сургууль/ дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 935700.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 21900.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 913800.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 11 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэсэн байна. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайланд 776600.0 мянган төгрөгөөр санхүүжилтийн орлого илүү, 801600.0 мянган төгрөгөөр үйл ажиллагааны зардлыг илүү нэгтгэсэн;
- Нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайланд 806400.0 мянган төгрөгөөр санхүүжилтийн орлого илүү, 806400.0 мянган төгрөгөөр нийт зарлагыг илүү нэгтгэсэн;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 70300.0 мянган төгрөгөөр санхүүжилтийн орлого дутуу, 77200.0 мянган төгрөгөөр нийт зарлагыг дутуу нэгтгэсэн;

4Т.....Т

Дээрх гарсан алдааг аудитын явцад залруулсан.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

Аудитаар төвлөрүүлэн захирагчид акт, албан шаардлага хүргүүлээгүй.

Төвлөрүүлсэн захирагчид өгсөн 2 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 935700.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 21900.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 913800.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 11 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Төсөвт байгууллагуудад нийт элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн 326 ширхэг үндсэн хөрөнгө байгаа бөгөөд ашиглах боломжгүй хөрөнгийг актлах, ашиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэлэх боломжийг судлах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 АВЛАГА, ӨР ТӨЛБӨРТЭЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ

3.1.1 Илрүүлэлт: Төсөвт байгууллагуудад тавих хяналт сулаас авлага, өр төлбөр нэмэгдсэн

3.1.2 Эрсдэл: Дараа оны төсөвт хүндрэл учрах эрсдэл байна

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж авлага, өр төлбөрийг бууруулах

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

3.2 Сум хөгжүүлэх сантай холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт: Сум хөгжүүлэх сангаас зээл хүссэн иргэн, аж ахуйн нэгжийн шалгаруулалт хангалтгүй хийгдсэн байна.

3.2.2 Эрсдэл: Шалгаруулалт хангалтгүй хийгдсэнээр насжилт өндөртэй авлага нэмэгдэж нийт авлагын 54.8 хувь буюу 210500.0 мянган төгрөгийг сум хөгжүүлэх сангийн зээл эзэлж байна.

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Өмнө олгогдсон зээлийг эргэн төлүүлж, журмын болзол хангасан иргэн аж ахуйн нэгжид сум хөгжүүлэх сангаас зээл олгох

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Сүхбаатар аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2022 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт1

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: 2022.03.25	Аудитын нэр:	Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,	Аудитын код: СБА-2022/03/НА-
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Баяндэлгэр сумын Засаг дарга		Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллаг аас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	Нэгтгэсэн үр дүнгийн тайланд орлого, зарлагыг илүү илэрхийлсэн	1578200.0	Залруулсан	Санхүү албаны дарга	А.Дамдинсүрэн
2	Нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайланд орлого, зарлагыг илүү илэрхийлсэн	806400.0	Залруулсан	Санхүү албаны дарга	А.Дамдинсүрэн
3	Нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд	147500.0	Залруулсан	Санхүү албаны дарга	А.Дамдинсүрэн

	орлого, зарлагыг илүү илэрхийлсэн				
	Дүн	2532100.0			